

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Київський національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
Полтавський державний медичний університет
Аріельський Університет, Аріель, Ізраїль
Краківський педагогічний університет імені Комісії національної
освіти, Польща
Середня школа «Сент-Ендрю», Канада
Національний коледж шкільних керівників, Великобританія
Лабораторія “Макаренко-реферат” Марбурзького університету, ФРН

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
БІОЛОГІЧНІ, МЕДИЧНІ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

(21-22 жовтня 2021 року)

Полтава-2021

Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. — Полтава: Аструя, 2021. — 236 с.

У збірнику представлені результати досліджень, присвячені біологічним та медичним аспектам здоров'я людини, впливу стану навколишнього середовища, природних факторів живої та неживої природи на здоров'я людини, біорізноманості України, сучасним проблемам методики викладання біології, медицини та еколого-валеологічному вихованню в освітніх закладах.

Редакційна колегія:

Гриньова Марина Вікторівна — голова редколегії, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (головний редактор); **Шевчук Сергій Миколайович** — проректор з наукової роботи, доктор географічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Пилипенко Сергій Володимирович** — доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (зам. головного редактора); **Остапченко Людмила Іванівна** — доктор біологічних наук, професор, директор ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Берегова Тетяна Володимирівна** — доктор біологічних наук, професор ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Коваль Андрій Анатолійович** — старший викладач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Новописьменний Сергій Анатолійович** — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Закалюжний Віктор Маркович** — кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Паляниця Віра Іванівна** — зав. лабораторії кафедри біології та здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Комп'ютерне забезпечення: Коваль А.А.

Друкується за ухвалою Вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (протокол №3 від 19 жовтня 2021 року.)

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

середовища, що сприятиме укріпленню, зберіганню і розвитку власного здоров'я та бережного ставлення до чужого здоров'я є першочерговим завданням провадження вказаного виду діяльності.

Література

1. Мехед О. Б. Формування здорового способу життя як важлива частина виховання та соціалізації підростаючого покоління // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 4 (160) : НУЧК, 2019. – С. 84-88 с.
2. Griban, G., Myroshnychenko, M., Tkachenko, P., Krasnov, V., Karpiuk, R., Mekhed, O., Shyyan, V. (2021). Psychological and pedagogical determinants of the students' healthy lifestyle formation by means of health and fitness activities. *Wiadomości Lekarskie*, 74 (5),1074-1078. doi:10.36740/WLek202105105.
3. Nosko, M., Mekhed, O., Ryabchenko, S., Ivantsova, O., Denysovets, I., Griban, G., Prysyzhniuk, S., Oleniev, D., Kolesnyk, N., & Tkachenko, P. (2020). The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9(9), 18-28.

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ У ФОРМУВАННІ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Плаксієнко І.Л.

Полтавський державний аграрний університет

Традиційно формування еколого-валеологічних знань у дітей починається ще в закладах дошкільної освіти та активно продовжується в закладах загальної (та професійної) середньої освіти. Питанням еколого-валеологічного виховання дітей і підлітків присвячено багато наукових досліджень вчених різних галузей та видана велика кількість методичних рекомендацій [1]. В стінах вищих навчальних закладів розвитку еколого-валеологічних компетентностей студентів приділяється значно менше уваги, особливо якщо йдеться про здобувачів вищої освіти негуманітарного спрямування. Хоча актуальність і висока практична значущість еколого-валеологічної підготовки людини до повноцінного особистого та професійного життя визначає необхідність набуття екологічних та валеологічних знань на всіх етапах розвитку особистості, в тому числі і на етапі професійного самовизначення у закладах вищої освіти [2]. Важливим чинником, який забезпечує високу ефективність у формування еколого-валеологічної культури студентів, є створення комфортних умов для їх соціального та інтелектуального розвитку, збереження їх ментального здоров'я, а також надання їм психологічної та соціально-педагогічної підтримки. Вирішення всіх цих питань покладається в тому числі і

на психологічну службу ЗВО [3].

Різноманітні несприятливі реалії студентського життя (протиріччя та кризи студентського віку, непростий період адаптації до навчання в умовах ЗВО, дистанційної форми навчання, соціально-психологічного проблеми в умовах пандемічних обмежень, інші стресогенні чинники) суттєво знижують функціональні резерви організму молодих людей, порушують резистентність та процеси саморегуляції їх нервової системи. Тому природною основою для набуття еколого-валеологічних компетентностей студентством має стати організація психологічно комфортного освітнього середовища, підтримка їх ментального здоров'я [4]. Психологічна служба Полтавського державного аграрного університету вже накопичила значний досвід участі в організації навчально-виховного процесу з метою підвищення еколого-валеологічної культури здобувачів вищої освіти. В рамках впровадження розвивальної програми «Здоров'я – це наш безцінний дар!» для студентів молодших курсів психологічною службою ПДАУ проводиться цикл лекцій, семінарських занять з валеології та екології людини, анкетування здобувачів стосовно їх ставлення та дотримання здорового способу життя, а також практичні заняття з визначенням рівня стресостійкості та адаптаційного потенціалу, опануванням засобів релаксації та підвищення стресостійкості. Результатом практичних занять є надбання навичок з відновлення свого фізичного та емоційного стану з використанням самодіагностики, дихальних практик, засобів релаксації, кінезіотерапії. Основна мета таких занять – заохочення студентів до усвідомленого ставлення до стану свого фізичного і ментального здоров'я. В умовах сьогодення психологічна служба може відіграти суттєву роль у підвищенні якості діяльності українських закладів вищої освіти внаслідок виховання здорового молодого покоління.

Література

1. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г. 2017. 488 с.
2. Плаксієнко І.Л. Екологія людини: особистісна складова: монографія. Полтава: Смірнов А. Л. 2018. 212 с.
3. Плаксієнко І. Л., Шупта І.М., Кочерга А.А. Окремі аспекти організації психологічного супроводу навчально-виховного процесу у вищій школі. Науковий вісник НУБіП України. Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія». К.:ВЦ НУБіП України. 2014. Вип.199. Ч.2. С.233-239.
4. Плаксієнко І.Л., Писаренко П.В., Самолік М.С., Колеснікова Л.А. Деякі аспекти вивчення особистісного фактору екології людини. Science and education a new dimension. Pedagogy and psychology. 2018. VI (70). Issue 170. P. 48-51.